

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-08-20
meddelad i
Nacka

Mål nr P 537-19

PARTER

Klagande

Slavisa Bratic
Hökstigen 10
144 44 Rönninge

Motpart

Natur- och byggnadsnämnden i Huddinge kommun
141 85 Huddinge

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 5 november 2018 i ärende nr 4034-17383-2017, se bilaga 1

SAKEN

Byggsanktionsavgift för stödmurar på fastigheten Eldgropen 39 i Huddinge kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Natur- och byggnadsnämnden i Huddinge kommun (nämnden) beslutade den 13 mars 2017 att ålägga Slavisa Bratic, dåvarande ägare till fastigheten Eldgropen 39, att betala en byggsanktionsavgift om 46 073 kronor för att ha uppfört stödmurar på fastigheten utan bygglov eller startbesked. Beslutet överklagades av Slavisa Bratic till Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) som i beslut den 5 november 2018 avslog överklagandet. Slavisa Bratic har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Slavisa Bratic har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva nämndens beslut om byggsanktionsavgift, alternativt sätta ned beloppet. Till stöd för sin talan har han anfört i huvudsak detsamma som vid länsstyrelsen med följande tillägg. Nämndens uppgifter att stödmurarna i stora delar är mer än två meter höga stämmer inte. Murarna är mellan 1,8 meter och 25 cm höga. En del av en av murarna är utformad som en blomlåda och kan inte betraktas som en mur och kan därför inte sanktioneras.

Nämnden har motsatt sig ändring, kompletterat med uppgift om antalet löpmeter som ligger till grund för beräkningen av byggsanktionsavgiften och anfört bl.a. följande. Antalet löpmeter är totalt 100,342. Sanktionsavgiften för att påbörja byggnationen av murar ska tas ut enligt 9 kap. 12 § 8 plan- och byggförordningen (2011:338). Sanktionen har beräknats till 46 073 kr med utgångspunkt från att prisbasbeloppet för 2017 var 44 800 kr enligt följande: $(44800 \times 0,025) + (0,01 \times 44800 \times 100,342)$.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Nämnden har i mark- och miljödomstolen lämnat uppgifter om antalet löpmetrar mur som legat till grund för beräkningen av byggsanktionsavgiften. Nämnden har uppgett att murarnas längd har beräknats utifrån den höjd- och plankontroll som tagits fram.

Slavisa Bratic har inte haft någon invändning mot hur murarnas löpmetrar beräknats, men istället framhållit att nämndens uppskattning av murarnas höjd är felaktig.

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

Liksom länsstyrelsen konstaterar mark- och miljödomstolen att Slavisa Bratic har uppfört stödmurarna utan att ha bygglov eller startbesked för åtgärden.

Vid bedömningen av om en mur kräver bygglov ska en samlad bedömning göras. Det har inte framkommit någon omständighet som ger anledning att ifrågasätta nämndens uppgifter om längden på murarna. Slavisa Bratic har ifrågasatt nämndens uppgift om murarnas höjd men han har, trots att mark- och miljödomstolen gett honom möjlighet att komplettera sina uppgifter, inte presenterat något material som visar att konstruktionerna varit så låga att det inte varit fråga om murar. Med hänsyn till ett tillgängligt fotografi från 2015 och nämndens övriga uppgifter bedömer domstolen att murarna haft en sådan utformning och höjd att det varit fråga om bygglovspliktiga murar.

Med hänsyn till nämndens komplettering om antalet löpmetrar mur bedömer mark- och miljödomstolen att byggsanktionsavgiften har beräknats korrekt. Vidare instämmer domstolen i länsstyrelsens bedömning att det inte finns skäl att efterge eller sätta ned avgiften. Nämnden har således haft fog för att påföra Slavisa Bratic en byggsanktionsavgift. Vad Slavisa Bratic har anfört föranleder ingen annan bedömning.

Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 10 september 2019. Prövningstillstånd krävs.

Anders Lillienau

Maria Bergqvist

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Anders Lillienau och tekniska rådet Maria Bergqvist. Föredragande har varit tingsnotarien Anna Cederlund.

Länsstyrelsen
Stockholm

BESLUT

Enheten för överklaganden
Göran Wirdéus

Datum
2018-11-05

NACKA TINGSRÄTT
Åklagare 3
Beteckning 4034-17383-2017
INKOM: 2019-01-23
MÅLNR: P 537-19
AKTBIL: 3

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2019 -01- 23

Slavisa Bratic
Katrinebergsvägen 74 A
146 50 Tullinge

Akt. P 537-19

Aktbil. 3

Natur- och byggnadsnämnden
Huddinge kommun
141 85 Huddinge

Överklagande av beslut om byggsanktionsavgift för stödmurar på fastigheten Eldgropen 39 i Huddinge kommun

Beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

Bakgrund

Natur- och byggnadsnämnden i Huddinge kommun har den 13 mars 2017 med stöd av 11 kap. 51 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, beslutat att ta ut en byggsanktionsavgift om 46 073 kronor av Slavisa Bratic för att som dåvarande ägare av fastigheten Eldgropen 39 ha uppfört stödmurar utan att ha bygglov eller startbesked för åtgärden.

I beslutet anför nämnden följande. Den 14 december 2014 fick bygglovavdelningen in en anonym anmälan om att det på fastigheten Eldgropen 39 hade uppförts stödmurar som saknade bygglov. Med anledning av anmälan utförde bygglovavdelningen en besiktning av fastigheten den 10 februari 2015. Vid besiktningen noterades att det på fastigheten hade uppförts 5 stödmurar som var högre än 50 cm. De uppförda stödmurarna hade varierande höjder mellan 0,55 meter till 2,95 meter. Dåvarande fastighetsägare, Slavisa Bratic, kom in med en skriftlig förklaring i ärendet den 18 februari 2015 där han huvudsakligen angav att murarna uppfördes under sommaren 2013 för att ersätta ett befintligt trasigt staket som fungerade som stödmur och att han skulle ansöka om lov i efterhand för murarna. Slavisa Bratic ansökte den 19 februari 2015 om bygglov i efterhand för murar men bygglovavdelningen kunde inte tillstyrka ansökan, dels för att den inte var komplett, dels för att höjden på visa delar av murarna var upp till 2,95 meter från marknivå. De nya fastighetsägarna har numera sänkt murarna och lämnat in nya handlingar varpå bygglovavdelningen kunde ge bygglov i efterhand för murarna den 7 februari 2017.

Slavisa Bratic överklagar nämndens beslut och anför i huvudsak följande. Han vill särskilt påpeka att de uppförda murarna är nödvändiga för att garantera huvudbyggnadens stabilitet som annars skulle vara i fara pga. områdets stora marklutning. Detta intygas med ett besiktningsprotokoll som nuvarande fastighetsägare

BESLUTDatum
2018-11-05Beteckning
4034-17383-2017

har lämnat in. Det är viktigt att påpeka att faran för huvudbyggnaden uppstod genom att stödburarna började byggas av ägarna till grannfastigheten som ligger nedanför Eldgropen 39. Det var då de dåvarande stödmurarna, som delvis var utförda i trä, började brista. Nuvarande stödmurar är som konstaterat utförda på så sätt att de inte kommer orsaka någon betydande olägenhet för närliggande fastigheter eller omgivningen. Samtidigt garanterar de husets stabilitet. Därför tycker han att den påförda byggsanktionsavgiften är oproportionellt hög i förhållande till eventuell skada som murarna kan ha orsakat (om så är fallet). Han vill även påpeka att han drabbats hårt ekonomiskt pga. alla problem som följde med byggandet av stödmuren (oseriösa byggare, extra kostnader orsakade av ägarna i grannfastigheterna som genom arbete på sina tomter orsakade instabilitet på hans tomt och därmed stora kostnader för att åtgärda det).

Motivering*Tillämpliga lagrum m.m.*

Enligt 10 kap. 3 § PBL får en åtgärd inte påbörjas innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked, om åtgärden kräver bygglov.

I 11 kap. 51 § PBL anges att om någon bryter mot en bestämmelse i bland annat 8–10 kap., ska tillsynsmyndigheten ta ut en särskild avgift (byggsanktionsavgift) enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 12 §.

Av 11 kap. 53 § PBL framgår att en byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet. Avgiften behöver dock inte tas ut om det är oskäligt med hänsyn till 1. att den avgiftsskyldige på grund av sjukdom inte har förmått att själv eller genom någon annan fullgöra sin skyldighet, 2. att överträdelsen berott på en omständighet som den avgiftsskyldige inte har kunnat eller bort förutse eller kunnat påverka, eller 3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

I 11 kap. 53 a § första stycket PBL anges att en byggsanktionsavgift i ett enskilt fall får sättas ned om avgiften inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Avgiften får sättas ned till hälften eller en fjärdedel. Vid prövningen enligt första stycket ska det särskilt beaktas om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet eller om överträdelsen av andra skäl kan anses vara av mindre allvarlig art.

Länsstyrelsens bedömning

Det är ostridigt och framgår av handlingarna i ärendet att Slavisa Bratic som dåvarande ägare av fastigheten Eldgropen 39 har uppfört stödmurar på fastigheten utan att ha bygglov eller startbesked för åtgärden. Natur- och byggnadsnämnden ska då enligt 11 kap. 51 § PBL ta ut en byggsanktionsavgift, vilken 11 kap. 57 § PBL kan tas ut av den när överträdelsen begicks var ägare av fastigheten.

BESLUTDatum
2018-11-05Beteckning
4034-17383-2017

Av handlingarna i ärendet framgår att nämnden beräknat byggsanktionsavgiften enligt 9 kap. 12 § 8 plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, varav framgår att byggsanktionsavgiften för att trots förbudet i 10 kap. 3 § plan- och bygglagen (2010:900) påbörja en åtgärd avseende en mur eller plank innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked är 0,025 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,01 prisbasbelopp per löpmeter. Även om uppgift saknas beträffande antal löpmeter har det inte framkommit annat än att nämnden beräknat avgiften till korrekt belopp.

Länsstyrelsen finner vidare att det inte föreligger sådana omständigheter som enligt 11 kap. 53 § PBL utgör skäl för att avstå från att ta ut byggsanktionsavgift. I den bedömningen anser länsstyrelsen att behovet av att uppföra stödmurarna inte visats vara så akut att det enligt punkt 2 i 53 § vore oskäligt att ta ut en avgift.

Vid fråga om nedsättning enligt 11 kap. 53 § PBL konstaterar länsstyrelsen att stödmurarna varit olovliga när de uppfördes och att lov inte kunde ges för den utformning som de fått vid uppförandet. Det är också fråga om en åtgärd som har en tydlig omgivningspåverkan vilket bör beaktas i sammanhanget. Mot den bakgrunden och då regeringen ska ta hänsyn till överträdelsens allvar (jfr 11 kap. 52 § PBL) när den meddelar föreskrifter om avgiftens storlek, finner länsstyrelsen att det inte framkommit skäl för att sätta ned avgiften med stöd av 11 kap. 53 § PBL. Vad Slavisa Bratic anför i övrigt föranleder inte någon annan bedömning. Sammantaget ska överklagandet således avslås.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt enligt bilaga.

Göran Wirdéus
Länsjurist

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.